



Lp Mart Võrklaev,

Kirjutan teile Eesti Rohelise Liikumise nimel, et jagada meie muret seoses ELi äriühingute kestlikkusalasest hoolsuskohustuse direktiivi (CSDDD) arengutega ning paluda koostumist, et mõista teie prioriteete ja näha, kuidas saame toetada parimat võimalikku kompromissi kolmepoolsetel läbirääkimistel.

Nagu te teate, on parlamendi seisukoha vastuvõtmisega alanud kolmepoolsed läbirääkimised CSDDD üle. Sellega seoses arutatakse nõukogus uuesti mitmeid teemasid, eelkõige neid, mille puhul ELi liikmesriikide seisukohad on olnud erinevad. Seda arvesse võttes **soovime juhtida teie tähelepanu neljale allpool välja toodud probleemkohale, mida on meie arvates oluline ümber hinnata, et muuta direktiiv sisukamaks ja tõhusamaks nii ettevõtete kui ka planeedile.**

1. Finantssektor peab olema täielikult hõlmatud, et turgu mitte moonutada ning tagada, et kõik osapooled finantssektoris oleksid võrdselt motiveeritud tegelema jätkusuutlikkusega seotud riskide ja mõjudega. Nõukogu seisukohas on puudusi, mis vajavad täiendamist, et toetada õigusselgust ning luua võrdsed konkurentsitingimused kõigile EL-i finantsinstitutsioonidele:

- Nõukogu otsus lubada liikmesriikidel individuaalselt otsustada, kas reguleerida finantsteenuseid, suurendaks õiguslikku ebaselgust, looks suurema administratiivkoormuse riikidevahelise finantseerimise ja äritegevuse jaoks, ning killustaks EL-i siseturgu. **Selle vältimiseks on oluline toetada komisjoni ja parlamendi lähenemisviisi ning kindlustada, et samad EL hoolsuskohustuse reeglid kehtiksid võrdselt kõigile liikmesriikidele.**
- Erinevalt teistest ELi institutsioonidest, kelle ettepanekutes sisaldub kestlikkusalane hoolsuskohustus kogu finantssektorile, vabastab nõukogu seisukoht sellest nõudest institutsionaalsed investorid ja varahaldurid. **Hoolsuskohustus peaks kehtima kõikidele finantsasutustele, kuna vastasel korral seaks direktiiv erinevad finantsasutused ebavõrdsesse olukorda.** Investorite vabastamine hoolsuskohustusest vähendaks ka nende motivatsiooni kaardistada, hinnata ja maandada kestlikkusalaseid riske. Mitmed investorite assotsiatsioonid nagu [Eurosif](#), [PRI](#) ja [IIGCC](#), ning OECD oma 2017. aasta [suunistes investoritele](#) rõhutanud, et riskipõhise lähenemisviisi arvestades on kestlikkusalane hoolsuskohustus investoritele on proportsionaalne ja vajalik.
- Nõukogu piirdub finantssektori hoolsuskohustusega üksnes rahastamise lepingueelses etapis, samas kui parlamendi seisukoht nõuab vajaduse korral pidevat hoolsuskohustust terve rahastamistsükli vältel. **Aktsionäride, varade omanike ja planeedi huvides peaks direktiiv toetama tõhusat riskijuhtimist, jättes avatuks võimaluse nõuda lisaks lepingueelsele hoolsuskontrollile kontrolli ka rahastamistsükli vältel.**

2. Keskkonnakahjud, mida ettevõtted peavad nõuetekohase hoolsuse raames arvesse võtma, tuleks defineerida laiemate keskkonnamõtjude kategooriatena, mida täpsustavad konkreetsed konventsioonid. Nõukogu ja komisjon on piiranud määratluse rahvusvaheliste konventsioonide loeteluga, mis ei paku kaitset kõigile olulistele keskkonnaprobleemidele. Näiteks puuduvad lepingud, mis käsitleksid plastikureostust või pinnase degradeerumist, lisaks on olemasolevate konventsioonide ülesehitus ja jõustamine sageli ebapiisav keskkonnaseisundi halvenemise ärahoidmiseks. Nagu on välja toodud parlamendi seisukohas:

- **Keskkonnakahjud tuleks määratleda laiemate keskkonnamõtjude kategooriatena, näiteks ELi taksonoomia, CSRD või uuendatud OECD suuniste alusel, ning kategooriaid peaks täpsustama konkreetsete konventsioonidega.** See võimaldaks kõigil ettevõtetel kohaldada riskipõhist lähenemisviisi ja käsitleda nende jaoks kõige asjakohasemaid riske. Samuti edendaks see ELi õigusaktide ja rahvusvaheliste raamistike ühtlustamist, sealhulgas ELi keskkonnamõtju hindamise direktiivi, mis tugineb keskkonnakategooriatele.
- **Keskkonnakahjude määratlus peab muuhulgas hõlmama ka kliimamuutusi, nii keskkonnamõtjude kategooriana kui ka koos Pariisi kokkuleppega konventsioonide loetelus.** Kliimakavad on ettevõtete jaoks olulised, et määratleda keskpika ja pikaajalised eesmärgid ning meetmed heitkoguste vähendamiseks (vt viimane, neljas punkt). Samas on need osutunud eraldiseisva vahendina ebapiisavaks, et saavutada piisav KHG vähendamine. Seega on vaja laiemat kliimamõtjualast hoolsuskohustust, et hinnata, ennetada ja leevendada kliimamõtjusid ettevõtte igapäevases tegevuses ja otsustusprotsessis ning ühtlasi toetada kliimakavade rakendamist.

3. Ettevõtete juhtide tasustamine tuleks siduda kestlikkuse eesmärkidega kliimakavades, et motiveerida juhte kliima ja kestlikkusega seotud riske ja võimalusi tõhusamalt arvestama.

- Liikmesriigid jätsid direktiivist välja artikli 15 lõike 3 juhtide tasustamise kohta, kahandades nõnda oluliselt direktiivi potentsiaali stimuleerida juhte adresseerima kliima ja kestlikkusega seotud riske, mõjusid ja võimalusi. Antud meetme olulisust teadvustades enamik suuremaid Euroopa ettevõtteid juba seovad juhtide muutuvtasu jätkusuutlikkusega seotud kriteeriumidega, sh [54%](#) neist hõlmab muutuvtasu kriteeriumitesse kliimamõõdikuid ja ligi [90%](#) jätkusuutlikkuse mõõdikuid laiemalt. **On oluline toetada parlamendi seisukohta, mille kohaselt peavad suuremad, üle 1000 töötajaga ettevõtted siduma juhtide muutuvtasud kliimakavadega, sest see tagaks, et rohkem ettevõtteid hakkavad süstemaatiliselt rakendama juba levinud turupraktikat.** Samuti toetaks see juhtide tasustamiseeskirjade tõhusust. Artikli 15 lõiget 3 toetavad mitmed sidusrühmad, sealhulgas [investorid](#), [mittefinantsettevõtted](#), [ettevõtete juhid ja vabaühendused](#).

4. Artiklis 15 sätestatud kliimakohustusi tuleb tugevdada. Parlament ja nõukogu leppisid kokku, et ettevõtete kliimakavad viiakse kooskõlla äriühingute kestlikkusaruandluse direktiiviga (CSRD), kuid parlament lisas artiklisse 15 täiendavaid sätteid, mis on hädavajalikud kavade tõhususe tagamiseks:

- **Kõik direktiivi reguleerimisalasse kuuluvad ettevõtted peavad välja töötama ja rakendama üleminekukava (kliimakava),** et tagada nende ärimudeli ja strateegia vastavus kliimaeesmärkide saavutamiseks ning jätkusuutlikule majandusele üleminekuks. Nõukogu ja komisjon on seni välja toonud, et kliimakavade vastuvõtmine on kohustuslik ainult suurematele direktiivi reguleerimisalasse kuuluvatele ettevõtetele, kahjustades nõnda võrdseid võimalusi ja mitte adresseerides vajadust leevendada kliimamuutust kiireloomuliselt.
- **Kõik üleminekukavad peavad sisaldama absoluutseid KHG vähendamise eesmärgi 1., 2. ja 3. mõjualas (Scope 1, 2 & 3).** Kuigi KHG vähendamise eesmärgid on kliimakavade üks põhialuseid, jätab Nõukogu ettevõtetele võimaluse argumenteerida, et neid eesmärgi pole tarvis defineerida. Absoluutsed heitkoguste vähendamise eesmärgid on kriitilise tähtsusega, sest ükses suhteliste eesmärkide kasutamine võib absoluutseid heitkoguseid hoopis suurendada; näiteks kui need põhinevad ainult intensiivsusel (heitkoguste vähendamine miljoni euro suuruse tulu kohta).
- **Heitkoguste vähendamise eesmärgid peaksid olema ajaliselt piiritletud, teaduspõhised ja vähemalt viieaastaste vahe-eesmärkidena,** et kavad oleksid tõhusad ja ka pikas perspektiivis asjakohased.

Oleme teadlikud, et CSDDD on poliitiliselt tundlik fail, mistõttu kinnitame oma soovi teha koostööd, et tagada direktiivi toimivus ja efektiivsus kõigile seotud sidusrühmadele.

Oleme tänulikud, kui leiate aja kohtumiseks, et arutada üksikasjalikumalt meie muresid, Eesti valitsuse prioriteete ja võimalusi, kuidas toetada parimat võimalikku kompromissi kolmepoolsetel läbirääkimistel.

Parimate soovidega,

Marilin Eessalu

tegevjuht

MTÜ Eesti Roheline Liikumine

555 258 00

marilin@roheline.ee